

ליקוטי מוהר"ן בפרשה

פרשת 'תרומה' ה'תשפ"ב / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי מוהר"ן תורה ל"ג (ח"א)

מתי נצטוו ישראל על תרומת המשכן? המשכן כי הקב"ה לא יכול להיפרד מהתורה/החזרה מלובלין קיבל את כח הראייה מר' אלימלך/זאת התרומה - זו התפילה/ראש חודש אדר הוא זמן של קיבול התפילות/כשיש שני חודשי אדר כל הצרות בטלים בששים/לומר ארבעים יום הצילני מקליפת המן עמלק/בפורים יש לנו כח להתמודד עם קליפת המן עמלק/אין דבר בעולם שאין בו ניצוץ קדוש שמחיה אותו/השכרות היא תחפושת של מבוגרים/מים אחרונים/ומלח סדומית/ לחבר שלך אסור להיות כנושה, אבל בביכול להקב"ה כן/ הרפואה לאשת ה'נתיבות שלום' בזכות החזרה/הרצאה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר"/ אדר היה בתחילה חודש עם מזל קשה לישראל/כשהגבורות מתמתקות אז יש את השמחה הכי גדולה/ביאור במשנה כל בעלי השיר וכו' - רצוא ושוב/ביאור במשנה כל בעלי השיר וכו' - רצוא ושוב/לא לעולם חוסן ולא לעולם שביר/לימוד זכות על יש לו מנה רוצה מאתים/ נעשה צחוק כזה של המלאכים ששבר את המחיצה של ברזל

האם תרומת המשכן היא קודם חטא העגל או אחר

א. יש חמש פרשיות של המשכן שהן: תרומה, תצווה, כי תשא, ויקהל, פקודי. יש שתי פרשיות קודם פרשת כי תשא מדברת על חטא העגל, ועוד שתי פרשיות שהן לכאורה חזרה - אלא שהן נכתבו לאחר חטא העגל. מתי היה הזמן של התרומה יש בזה מחלוקת, והנידון הוא כך: האם התרומה למשכן זה רק כפרה על חטא העגל, או שגם לולא חטא העגל, וגם לולא צורך הכפרה הזאת, היה צריך לעשות משכן. ומה שנשנו שוב כל הפרשיות אחרי חטא העגל, אומר הזוהר שאז הקהיל משה את כל ישראל בלי הערב רב, שתהיה תרומה רק מאת בני ישראל ולא מהערב רב.

המשכן - כי הקב"ה בביכול לא יכול להיפרד מהתורה

ב. הקב"ה רוצה שנעשה משכן כדי שיהיה לו מקום לשרות איתנו, התורה היא כמו הבת של הקב"ה. כמובא במדרש בפרשתנו (שמות רבה לג, א) משל למלך שהשיא את בתו היחידה, אחרי שנישאה, אמר לחתן 'לומר לך שלא תיקח את אשתך אני לא יכול, כי התחתנת איתה וזו אשתך, אבל גם לפרוש מביתי איני יוכל, לכן אני מבקש ממך, לכל מקום שאתם הולכים תעשו לי קיתון אחד שאם אתגעגע אליה, יהיה לי מקום להתארח אצלכם. וכך אומר הקב"ה: בכל המסעות שלכם תעשו לכם משכן כדי שאוכל לבוא ולבקר את בתי היקרה שזו התורה הקדושה. ומסביר המדרש דבר יפה מאוד, שלפי זה הענין של המשכן הוא מחמת מתן תורה בלי קשר לכפרה על חטא העגל, אלא שע"י הנדבות שהתנדבנו בשמחה ע"י זה נעשתה כפרה לחטא העגל.

החזרה מלובלין קיבל את כח ראיית הנסתרות מר' אלימלך

ג. הפרשה פותחת בפסוק (שמות כה, ב) "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי, הַיּוֹם נִעְסֹק קִצֵּת בַּתּוֹרָה שֶׁל הַחֲזוּהַ מְלוּבְלִין רַבִּינוּ יַעֲקֹב יִצְחָק הוֹרְבִין, שֶׁנִּפְטַר בְּיוֹם ט' בַּאָב (שְׁנַת תַּקְע"ה) וְאַנְחָנוּ נֹאמַר אֶת הַתּוֹרוֹת שֶׁלּוֹ שֶׁהֵן שְׂיִיכוֹת דּוֹקָא לַחֹדֶשׁ אָדָר. הַחֲזוּהַ מְלוּבְלִין הִיָּה חוֹלָה בְּמִשְׁךְ כְּמַעֵט שְׁנָה לִפְנֵי פְטִירָתוֹ, הוּא נִפְל בְּיוֹם שְׁמַחַת תּוֹרָה, בְּאַמְצַע הַשְּׁמַחָה הַכִּי גְדוּלָה, וְסָבַל יְסוּרִים עַד שֶׁהוּא נִפְטַר בְּט' בַּאָב שֶׁל אוֹתָהּ שְׁנָה. הַחֲזוּהַ מְלוּבְלִין יֵשׁ לוֹ דָּבָר מִיּוֹחַד שֶׁהִיָּה רוֹאֵה הַכוֹל לְמַרְחָקִים, וְלִכֵּן נִקְרָא בְּשֵׁם הַחֲזוּהַ. הַחֲזוּהַ הִיָּה תַלְמִיד הַמְּגִיד, וְבַעֲיָקָר שֶׁל רַבִּי

אלימלך מליזנסק (שגם היה תלמידו של ה'מגיד' ממעורין), ורבי אלימלך לפני שנפטר הוא נתן מתנות לארבעה מתלמידיו, ואת העיניים שלו הוא נתן ל'חזוה' שהיה לו את כח הראייה למרחוק, וזה היה בזכות רבי אלימלך מליזנסק שנתן לו את הכוח הראייה למרחוק.

זאת התרומה - זו התפילה

ד. ל'חזוה' יש דרוש מאוד עמוק בפסוק "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה", ומפרש ש'תרומה' - הכוונה לתפילה, והוא ע"פ הגמ' ברכות (דף ו:) על הפסוק (תהלים יב, ט) "כָּרַם זֵלוֹת לְבָנֵי אָדָם" - אלו דברים שעומדים ברומו של עולם, ובני אדם מזלזלין בהן" - ופירש"י: שהכוונה על התפילה שהיא עומדת ברומו של עולם. אבל בני אדם מזלזלים בה, ולמה? כי למשל כשאני לומד תורה, על המקום אני רואה תועלת, למדתי הבנתי התקדמתי, אבל בתפילה הרבה פעמים אדם מתפלל ומתפלל ועדיין לא מרגיש את השינוי, ולכן אנשים נוטים לזלזל בתפילה. אך באמת אין שום תפילה שנאבדת, וכל תפילה יש לה את הזמן, מתי היא פועלת את הפעולה שלה, וככל שאתה מרבה בתפילות, אתה זוכה להגיע למה שאתה צריך ברוחניות וגשמיות.

ראש חודש אדר הוא זמן של קיבול התפילות

ה. ומסביר ה'חזוה' ש'תרומה' מלשון 'רומו' של עולם שזה התפילה. אז אם כן איך עושים "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" - שתתקבל התפילה? אז הדבר הראשון - זה הענין לתת צדקה לפני התפילה, (כמו שנפסק בשו"ע אר"ח צב, י) וע"י שנותן צדקה - זוכה שהתפילות מתקבלות. אך החזוה אומר חידוש עצום, שביום ראש חודש אדר זה הזמן ש"וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" - שהתפילה מתקבלת. וכעת אנחנו בר"ח אדר וזה ממש הזמן לומר את התורה הזאת, וזה דבר עמוק שראש חודש אדר הוא כל כך מיוחד שזהו יום של קיבול התפילות.

כשיש שני חודשי אדר כל הצרות בטלים בששים

ו. בשנה מעוברת יש לנו שני אדרים, ויחד יש לנו ששים ימי שמחה. ולכאורה קשה הרי בחודש אדר א' יש שלושים יום, ובאדר ב' יש 29 יום, אז איך הגענו לששים יש רק 59: התשובה: שבט זה תמיד חודש מלא, ולכן ראש חודש אדר כבר מתחיל ביום ל' שבט. ונמצא מה שאמר חז"ל (תענית סוף דף כט): "משנכנס אדר מרבין בשמחה" זה מתחיל כבר מיום ל' שבט, שהם ביחד ששים יום של שמחה. יש חידוש ידוע של הרבי מלובלין זיע"א, שהזוכה לשמוח בכל ששים הימים של שני חודשי אדר, הוא זוכה שכל הבעיות והצרות והיסורין שלו הכל 'בטל בששים' - כלומר, שכל הדינים מתבטלים בזכות ששים ימי שמחה של אדר. ובשנה מעוברת כמו השנה יש לנו זמן כפול של שמחה ברוך ה'.

לומר ארבעים יום הצילני מקליפת המן עמלק

ז. בברסלב אומרים: "הצילני מקליפת המן עמלק, וקדשני בקדושת מרדכי ואסתר". ונוהגים לומר תפילה זו בשירה ארבעים יום קודם פורים - דהיינו שמתחילים ביום ה' שבט. והיות שהשנה היא מעוברת, מתחילים בראש חודש אדר א', כי איך אפשר להתחיל חודש אדר גבלי לומר 'הצילני מקליפת המן עמלק'. ונמצא, שהשנה

אמרנו שענין בשתיית היין זה כמו שאדם מתחפש בפנימיות שלו, והוא לא כמו שהוא כל השנה. ואדם צריך להגיע לבחינת 'עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי', והפירוש הוא שצריך להגיד על הצד ה'לא טוב' – 'ברוך' בטעות, ולמה? כי צריך לתת חיות גם לקליפה הכי קשה – קליפת המן עמלק, שהיא הקליפה שנקראת ראשית הקליפות, כמו שכתוב (במדבר כד, כ): "ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד". ובוזה שאנחנו נותנים לה חיות, אנחנו שולטים עליה. אחד משפטים הכי נכונים שיש (ובמרוצת הדורות, רואים עוד יותר שהוא נכון) "בעל המאה הוא בעל הדעה", פעם בעיקר בעל הדעה – היה הרב, אבל היום העשירים בעלי הממון הם בעלי הדעה לגמרי.

בעל המאה הוא בעל הדעה

יב. פעם אמרתי בדרך צחות: כשהייתי צעיר בגיל 22 אחרי החתונה, ערכתי איזה ספר, ואיזה מישהו אהב את הרעיון ואמר לי: 'אני משלם לך וכו' ואני אדפיס את הספר', ואז הדפיס את הספר, וכתב אותו על השם שלו. אמרתי לאשתי (לא העותי להגיד את זה לו...) "זה נקרא 'בעל הדעה' לגמרי, הוא כבר זה שכתב את הספר, אע"פ שהוא לא כתב מילה אחת. והדור שלנו יש בו את הנקודה של 'בעל המאה הוא בעל הדעה', ולכן כשאתה נותן שפע גם לקליפות, אז אתה נחשב 'בעל המאה', ואז אתה גם יכול לשלוט על הקליפות.

'מים אחרונים' ו'מלח סדומית'

יג. וזו גם הסיבה שאנחנו נוטלים 'מים אחרונים'. מסביר האר"י ז"ל שזה נקרא 'חלק אדם רשע'. ולכן מים אחרונים חובה – גם בזמן הזה שלכאורה לא מצוי מלח סדומית. ובאמיתות גם היום מצוי מלח סדומית, (אמנם בחוץ לארץ שהמלח בא מאבנים וכו' שמה זה לא כ"כ מצוי), כי המלח שלנו בא מים סדום ים המלח, ולכן היום מצוי מלח סדומית, שיכול ח"ו לסמא את העיניים, (ויכול להיות שזה גם מה שגורם שהרבה אנשים צריכים משקפיים, כי אולי לא נוהרים מספיק במצות מים אחרונים, ידוע שיהודים צריכים משקפיים יותר מכל העולם) ולכן צריך מאוד להיזהר במצות מים אחרונים כפשוטו, כי אנחנו נותנים חלק לסטרה אחרא.

ולמה נותנים לו חלק הרי לכאורה זה מחזק אותו, ולמה זה טוב? תשובה: ברגע שנותנים לו את המזון שלו בצמצום, כמו במים אחרונים שזה מעט מאוד, וגם מלוכלך, אתה שולט עליו, מדין: 'בעל המאה הוא בעל הדעה'. ולכן מעכשיו כל יום אומרים: "הצילני מקליפת המן עמלק, וקדשני בקדושת מרדכי ואסתר". ולמה? כי אני לא רוצה שום עסק עם הקליפה הזאת, כי אין לי כח ואפשרות להתמודד איתן. אולם לעומת זאת ביום הפורים זה הפוך, אתה ממש יורד למקום שלהם ונעשה שיכור, ושנתתה כל כך עד שבטעות כבר תברך אותם, וברגע שאתה מברך את הצד הרע – נותן להם כח, והחלק הקדוש שממנו הם יונקים מתחבר אל הקדושה שבאיש הישראלי, וקליפת המן נשארת כבלי יניקה ומתה.

הקליפות יונקים מבראשית מאמר הסתום

יד. כתוב: "ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד", ופירושו של דבר שעמלק שנקרא ראשית יונק מ'בראשית'. וכך אומר רבנו בליקוטי

יש לנו ארבעים וחמש יום לומר את התפילה הנפלאה הזאת: 'הצילני מקליפת המן עמלק, וקדשני בקדושת מרדכי ואסתר'.

בפורים יש לנו כח להתמודד עם קליפת המן עמלק

ח. אלא שביום פורים עצמו יש לנו עוצמה הרבה יותר גדולה, כי אנחנו יכולים לרדת למקום של קליפת המן עמלק ולקחת את הטוב ששבוי בה, וכך לבטל אותה לגמרי. כי יש שתי אפשרויות איך לדחות את הרע: האפשרות הפשוטה בדחיית הרע, ע"י שאתה מתרחק ומתבדל ממנו, ויותר לא מתקרב אליו. אבל יש אפשרות גבוהה יותר, רק שהיא לא מתאימה כל הזמן, כי מצד אחד זו אפשרות מסוכנת, אבל מצד שני מי שמצליח בה הוא מרוויח, והוא לרדת למקום הרע והקליפות, ולקחת את ניצוץ הקדושה והטוב שנמצא שם – שממנו הם ניזונים, וע"י שלקחת את ניצוץ הקדושה הטוב שנמצא ברע הם נעשים פגרים מתים, כי אין להם מהיכן לינק.

אין דבר בעולם שאין בו ניצוץ קדוש שמחיה אותו

ט. כי אין דבר בעולם שאין בו ניצוץ קדושה שמחיה אותו, וכמו שכתב רבינו בלקוטי מוהר"ן (קמא, תורה ל"ג אות ב), וז"ל: "כָּבֵד גְּלוּ לָנוּ חֻמְיָנוּ וְזָכוּנוּ לְבִרְכָה, שֶׁבְּכָל דְּבָרִים גְּשָׁמִיִּים, וּבְכָל לְשׁוֹנוֹת הָעֶפְרוֹם, יְכוּל לְמַצּוֹא בָהֶם אֱלֻקוֹת. כִּי בְּלֹא אֱלֻקוֹתוֹ אֵין לָהֶם שׁוֹם חַיִּית וְקִיּוּם בְּלָל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (נְחֻמִּיָּה ט, ו) "וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת בְּלֵם". לְבַד שֶׁחַיִּית וְאֱלֻקוֹת הֵזָה שֶׁם בְּצַמְצוּם גְּדוֹל וּבְמַעוֹט, רַק כְּדֵי חַיִּינוּ לְהַחַיֵּיתוֹ וְלֹא יוֹתֵר. וּמִמִּילָא גַם בְּקַלִּיפַת הַמָּן עִמְלַק חַיִּיב לְהִיּוֹת נִיצוּץ קְדוּשָׁה, וְע"י שְׁלוֹקְחִים אוֹתוֹ אֲנַחְנוּ מִבְּטָלִים אֶת הַקַּלִּיפָה.

השכחות היא תחפושת של מבוגרים

י. בפורים מנהג ילדי ישראל להתחפש, אבל גם המבוגרים מתחפשים. כי בהתחפשות יש שתי אפשרויות: הילדים מתחפשים כפשוטו (כי ילדים לא יכולים לשתות ולהשתכר זה לא בריא למוח שלהם), והבוגרים במקום לשים מסכה על הפנים הם שמים מסכה פנימית בתוך הגוף, והם שותים יין ומתנהגים כמו מחופשים. כשאדם שיכור הוא מחופש, זה לא הוא, כי הוא כרגע בהתנהגות של מישהו אחר. יש אדם שבתחפושת – שכרות שלו הוא נהיה אדם צדיק, יש אחד שבתחפושת שכרות שלו היא לרשע, וכל אחד מה שהתחפושת שיוצאת מבפנים ע"י השיכרות. ויוצא שכולם מתחפשים בפורים, הילדים בתחפושת, והגדולים ע"י השתייה הם עושים סוג של תחפושת, כלומר הם לא מתנהגים כמו בכל השנה.

בפורים מנהג ברסלב להשתכר כפשוטו

יא. ונסברי קצת את הענין של השכרות, איך זה מועיל להוציא את הקדושה שנמצאת בקליפת המן עמלק, כתוב בגמרא מגילה (דף ו:): "אמר רבא: חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", וכך נפסק להלכה (ש"ע או"ח תרצ"ה ס"ב) שצריך לשתות עד שישתכר ובברסלב לא קיבלו את הקולא של הרמ"א (שכתב: וי"א דאינו צריך להשתכר כל כך, אלא שישתה יותר מהרגלו ויישן, ומתוך שינון אינו יודע בין ארור המן לברוך מרדכי). אך רבנו הוא לא קיבל את זה, כי אדרבה יש עבודה בענין של השתייה של היין.

ואתה מטלפן אליו כל יום, פוגש אותו ברחוב, בבית הכנסת ואתה מזכיר לו את החוב, ויש בזה לאו "לא תהיה לו פְּנִיָּה", כי אם אתה יודע שאין לו ושאינו לו שום אפשרות להחזיר לך עכשיו, ואתה מנדנד לו ומצער אותו, זה לאו דאורייתא.

אומר הח'חודה' (בזכרון זאת אות נ"ה) שאיסור "לא תהיה לו פְּנִיָּה" – זה רק לחבר שלך אבל להקב"ה כן תהיה לו כנושה, ולכן אנחנו צריכים להתפלל ולהתפלל ממש בבחינה של כְּנוּשָׁה. אך צריך לזכור את מה שאומר רבנו בליקו"מ (תורה קצ"ו ח"א, ותורה כ"י) כתוב (אבות ב, יג): "אל תעש תפילתך קבע אלא רחמים ותחנונים", אם אתה רוצה להיות כנושה להתפלל הרבה עוד פעם ועוד פעם, זה בסדר גמור, אבל תתפלל בדרך ארץ כמ"ש (משלי יח, כג) "תַּחֲנוּגִים יִדְבַּר רֵשׁ",

הרפואה לאשת ה'נתיבות שלום' בזכות החוזה

י. ונספר עוד סיפור שקשור לענין. האדמו"ר מסלונים הקודם בעל ה'נתיבות שלום', אשתו היתה חולה מאוד, וחמיו האדמו"ר בעל ברכת אברהם היה גר באותו זמן בטבריה, אז הוא שלח לו מכתב שהבת שלך (אשתי) חולה מאוד, ותקרע את השמים בתפילות. לא ידע האם זה הרצון של הקב"ה, ונכנס לו איזו חולשה בתפילה. ואז בדיוק אינה ה' לידו את הספר זכרון זאת של הח'חודה' ונפתח לו הספר בתורה הנ"ל על הפסוק "לא תהיה לו פְּנִיָּה" זה לחבר שלך, אבל להקב"ה תתפלל ותקרע את השמים ותהיה כנושה. ואיך שהוא ראה את הדיבור הזה, מיד התחזק וקרע את השמים בתפילה, וע"י תפילת הברכת אברהם, אשתו של ה'נתיבות שלום' הבריאה, בכח התפילה של אבא שלה. וזה הכח של הח'חודה' שראה למרחוק, ואפילו 150 שנה אחר כך איך תורה אחת שלו תציל.

"הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר"

יח. מובא בגמרא בביצה (סוף דף טו): "הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר" שנאמר (תהלים צג, ד): "אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'" וכפשוטו הכוונה, אדם שרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהם צמח שנקרא 'אדר', שיש לו שורשים חזקים מאוד ועמוקים, וקשה לעקור אותו, היו נוטעים אותו על הגבולות של השדות, כדי לשמור על הגבולות. כמו שכתוב (דברים יט, ד) "לא תסִיג גְּבוּל רֵעֶךָ", למשל יש גבול בין השדות של ראובן ושמעון, ואז אחד קם בלילה ומזיז את הגבול כמה מטרים ולוקח מהשדה של חברו שטח, ואף אחד לא מרגיש אין טאבו או קושן, וככה הוא מגדיל את השדה על חשבון חברו, ולכן הרוצה שיתקיימו נכסיו שלא יגזלו את גבולו, יטע בהן 'אדר', ונטועים את ה'אדר' בגבולות של השדה, וכדי לעקור אותם צריך להביא טרקטור וכלים כבדים, ואז זה כבר יעיר את כל השכנים, ולא יוכלו לגזול את השדה. זה הפשט הפשוט בגמרא.

הרוצה שיתקיימו נכסיו - הרוצה שיתקבל השמונה עשרה שלו

יט. אבל היה קשה לח'חודה' איך לומדים זאת מהפסוק "אֲדִיר בְּמָרוֹם ה'", הרי הפסוק אומר שהקב"ה הוא אדיר, וא"כ איך פסוק כזה עליון נדרוש אותו לעצות להינצל מגנבים? מתרן הח'חודה' בפרשתנו, שהרוצה שיתקיימו נכסיו, 'נכסיו' – זה גם מלשון 'כיסוי', כשאדם

מוהר"ן (ח"ב תורה י"ב) שהמקום של יניקת הקליפות הוא מהמאמר הסתום – 'בראשית'. וביום פורים יש לנו הרבה מאוד כח, ואפשר לקחת לו את היניקה שלו, ע"י שוחד. בפרשת משפטים כתוב (שמות כג, ח) "וְיִשְׁחָד לֹא תִקַּח", וכתוב בגמרא (כתובות קה): "מאי שוחד? שהוא 'חד'. כלומר כשנותנים שוחד לדיין, אתה והדיין נעשים אחד – ואין אדם רואה חובה לעצמו, ובודאי שהדיין יטה את הדין לטובתך.

אותו דבר, כשאתה נותן שוחד לקליפה, שבירכת אותה אפי' מתוך שכרות ובטעות, זה כבר עושה איזה בחי' התחברות עם הקליפה, ואז אני לוקח ממנה את הקדושה שנמצאת בה, והיא נשארת ריקה. וכאמור, כל הימים שעד פורים אנחנו מבקשים 'הצילני מקליפת המן עמלק, וקדשני בקדושת מרדכי ואסתר', כי אין לנו את הכח כנגד הקליפה הקשה הזו, ומפחדים ומתרחקים ממנה. אבל בפורים שהוא יום קדוש מאוד, אז בשעת השכרות, אני כבר לא אומר 'הצילני מקליפת המן עמלק' וכו', כי בכח קדושת היום אני לא מפחד ממנה, אלא אני דוקא יורד אליה ונותן לה 'ברכה', אמנם בצמצום גדול, שלכן צריך שזה יהיה רק בטעות ובלי דעת, ועכ"פ ע"י השוחד הזה אני מתחבר איתה, להיות אחד, ואז אני לוקח ממנה את ניצוץ הקדוש שבה, ומחזיר אותו אלי. וככה אני לוקח אלי את סודות התורה שנמצאים במאמר הסתום. וזה עבודה גבוהה מאוד מאוד שיש לנו ביום הקדוש של פורים.

'אם זה עצה של השטן אז אני לא מסכים'

טו. והכל מתחיל בראש חודש אדר, כמו שאומרת הגמרא (תענית סוף דף כט.) "משנכנס אדר מרבין בשמחה", וכבר מא' דראש חודש אדר – היינו יום ל' שבט, מרבין בשמחה. כמו שהסביר הח'חודה' מלובלין' שהימים של ראש חודש אדר הם ימים מאוד מסוגלים לקיבול התפילות. וכל אדם שצריך ישועה, יש לו עכשיו זמן טוב להרבות בתפילה. הח'חודה' היה נוהג מאוד להרבות בתפילה, שיהיה טוב לעם ישראל. היה סיפור עם הח'חודה' שפעם אחת הודיעו לו מבי"ד של מעלה, שהחליטו שכל היהודים צריכים להיות עשירים, רק הם מבקשים הסכמה גם מבית הדין של מטה, והאם הוא מסכים? והיו בטוחים שהוא הראשון שיסכים, כי הוא תמיד רוצה שלעם ישראל יהיה שפע גדול.

והחוזה ענה, שבודאי שהוא רוצה להסכים על זה רק שיש לו שאלה אחת, של מי זה היה הרעיון הזה שכל היהודים יהיו עשירים? אז אמרו שבעל הרעיון זה השטן. אז הוא אמר: 'אם זה עצה של השטן אז אני לא מסכים'. אבל חוץ מהמקרה הזה, הח'חודה' התפלל על זה שלכל עם ישראל יהיה פרנסה בשפע. גם התלמיד שלו רבי מנחם מנדל מרימנוב דיבר על כך שיהיה שפע לכל עם ישראל, והוא חידש את ענין קריאת פרשת המן, יש אפילו סגולות רק בהזכרת השם שלו.

לחבר שלך אסור להיות כנושה, אבל כביכול להקב"ה כן

טז. נאמר עוד חידוש מה'ח'חודה', שקשור לענין קבלת התפילות. כתוב בפסוק בפרשת משפטים (כב, כד) "אִם כֶּסֶף תִּלְוֶה אֶת עַמִּי אֶת הָעֲנִי עִמָּךָ לֹא תִהְיֶה לוֹ פְּנִיָּה". וצריך להיזהר בזה, כי לפעמים אדם לוקח ממך הלוואה, ומה לעשות המצב שלו קשה ואין לו להחזיר,

אומר חידוש מאוד יפה, טבעת זה עיגול, ועיגול עולה בגימ' 119 = ניגון. ואם כן "כל בעלי השיר" – זה בעלי השיר, שיש להם קול יפה, שהוא הטבעת שהיא העיגול, שזה ה'ניגון', וכמו ששרים עכשיו הרבה בר"ח אדר ניגון של "משנכנס אדר מרבין בשמחה". ומסביר החוזה: "וכל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים בשיר" – יוצאין מכל הצרות על ידי שירה, ונמשכין אל הקב"ה בשירה. היינו שממתיקים את הדינים בשירה, וכך נמשכים אל ה' ית'.

ובמאמר מוסגר נוסף גם את ביאורו של הרב גינבורג במשנה הזו, שפירש ג"כ על ענין שירה, ואמר: יש בשירה שני סוגי שירים, שהם בחינות 'רצוא' ו'שוב'. כלומר, יש ניגונים מרגשים של התעוררות, שהניגון מושך אותך ומעיר, (כמו הניגון הידוע של רבינו "מעין עולם הבא", שהוא ניגון שמושך את הנשמה למעלה), זהו בחינת 'רצוא', אבל תמיד אחרי ה'רצוא' צריך גם את ה'שוב'. מה זה 'שוב'? זה הניגון השמח. ולכן כתוב במשנה: "וכל בעלי השיר יוצאים בשיר, ונמשכים בשיר", 'יוצאים' – זה 'רצוא' השירים המרגשים עם כיסופים, 'ונמשכים' – זה השירים השמחים שמושכים את הלב והנשמה. השירה המושלמת זו שירה שנפתחת ברצוא, ניגוני נשמה עם הרבה מאוד כיסופים, ואנחנו עולים למעלה עם הרצונות והכיסופים ואחר כך מגיעים ל'שוב', יורדים למטה בשמחה גדולה עם שירים שמחים שמושכים את הלב.

ע"י שמחת הבאה ממתוק הגבורות בא מזון ופרנסה

כג. וממשיך החוזה לבאר: "ומזין עליהן, וטובלין במקומן" – 'מזין' מלשון 'מזון', כלומר שע"י השמחה הזאת, והשירה והניגונים, מקבלים מזון ופרנסה בשפע. וזה גם הענין של: "טעם בהן אדר", כי אדר זה קודם כל שיתקיימו נכסיו כפשוטו, שיהיה לאדם פרנסה ועשירות, וההתקיימות של הנכסים – הפרנסה ועשירות, היא דווקא ע"י שמחה.

הסברנו שהשמחה היא מגיעה ממתוק הגבורות, ופה זה עידוד מאוד גדול בשבילנו. כי יש זמנים קשים בפרנסה, וזה זמן שיש על האדם גבורות ודינים, ולכן מאוד קשה לו בתקופה מסוימת בחיים בפרנסה. אבל צריך לדעת שדווקא מתוך הגבורה הזאת, אפשר לעשות המתקנה. כתוב (איוב לו, כב): "מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה עַל אֵלֶיךָ נֹרָא הוֹד" כלומר שהזהב שזה עשירות בא דווקא מהצפון שזה ספירת הגבורה (כמ"ש וירמיה איד) "מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה עַל כָּל יִשְׂרָאֵל" ודווקא משם בא הזהב והעשירות. וכאמור – דווקא יצחק שהוא גבורה, בו נאמר: "צָחַק עֲשָׂה לִי אֱלֹקִים כָּל הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק לִי" – הגבורה זה השולחן שהיה בצפון, כמו בא בגמ' (ב"ב כה): "אמר רבי יצחק: הרוצה שיחכים ירדים, ושיעשיר יצפין וסימנך: שלחן בצפון, ומנורה בדרום". כלומר הכח של השולחן שבצפון זה למשוך לנו פרנסה. ולכן דוקא כשאדם ח"ו במצב קשה, בגבורות מאוד גדולות, אם הוא הופך אותם ל'שיר', הוא מחבר ניגודים, הוא שר ורוקד הרבה, אז הוא יכול להפוך את כל הדינים והגבורות לזהב ולזכות לבחינת "מִצָּפוֹן זָהָב יֵאָתֶה". וזה מאוד מעודד, כי דווקא כשהמצב נראה כאילו הכי לא טוב, מפה כבר יכול להיות שיבוא רק טוב וישועה גדולה בעז"ה

'לא לעולם חוסן ולא לעולם שב'

כד. אני זוכר מלפני ארבעים שנה כשהייתי ילד סיפר לנו הרב בתלמוד תורה את הסיפור הידוע על רבי סעדיה גאון שנקרא 'לא

רוצה שיהיה לו ברכה בנכסים, 'אין הברכה מצויה בדבר הסמוי והמכוסה מן העין, ולכן אם יש לך נכסים, תכסה אותם ואל תתפאר בהם יותר מדי, שלא תשלוט בהם עין הרע ח"ו. אבל בפנימיות הכוונה מסביר החוזה – שהכיסוי זה תפילת י"ח, שמתפללים אותה בלחש אתה מכסה על המילים, ומי ששומע אותם זה רק הקב"ה, כמו בא בגמ' ברכות (דף לא). "אמר רב המנונא: כמה הלכתא גברוותא איכא למשמע מהני קראי דחנה (שמואל א' א, יג) "וְחִנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל לְבָהּ" – וכו', "וְקוּלָהּ לֹא יִשְׁמַע" – מכאן שאסור להגביה קולו בתפילתו", וזהו: "הרוצה שיתקיימו נכסיו", וז"א הרוצה שיתקבלו התפילות שלו, כלומר התפילה שבבחינת 'נכסיו' – תפילת י"ח שהיא מכוסה אז יטע בהם 'אדר' – יתפלל אותה בראש חודש אדר.

ומה הראיה של הגמרא? שנאמר "אָדִיר בְּמָרוֹם ה'", שזה תפילה שהיא דבר העומד ברומו של עולם (וכמו שהידש החוזה שזה "ויקחו לי תרומה" – התפילה), אומר החוזה: מתי התפילה הכי מקובלת? זה בשני הימים של ראש חודש אדר. אנחנו מאמינים לחוזה, שהוא ראה מה שלמטה, ובוודאי הוא ראה גם מה שלמעלה, והוא יודע שיש לימים של ראש חודש אדר עוצמה אדירה, והשנה בעז"ה יהיה לנו עוד הפעם שני ימים בראש חודש אדר ב', כי גם חודש אדר א' תמיד מלא, וביחד הם ארבעה ימי תפילה, שבהם יש עוצמה מאוד גדולה לקבלת התפילות. "אָדִיר בְּמָרוֹם ה'" – זה 'אדר'.

אדר היה בתחילה חודש עם מזל קשה לישראל

כ. אדר היה חודש שהיה בו מזל קשה לישראל, וכתוב בגמרא (מגילה סוף דף יג): כשהמן הפיל את הפור, ונפל לו בחודש אדר – שמח שמחה גדולה. ולמה? בגלל שחודש אדר, יש בו מזל קשה לישראל שנפטר בו משה. וזהו שכתוב (אסתר ט, כב) "וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב", כלומר שיש משהו במזל של החודש, ולכן לא אמר "והיום אשר נהפך" (יום י"ג אדר), אלא: "וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ", כי בתחילה חודש אדר היה בו מזל מאוד קשה לישראל.

כשהגבורות מתמתקות אז יש את השמחה הכי גדולה

כא. ומסביר החוזה בעמקות ואומר, שדוקא כשיש גבורות ודינים, אם מצליחים להפוך אותם ולמתק אותם, אז השמחה גדולה ביותר. והראיה מיצחק אבינו שהוא במידת הגבורה, והוא נקרא על שם הצחוק, כמו שכתוב (בראשית כא, ו): "וַתֵּאמֶר שָׂרָה צָחַק עֲשָׂה לִי אֱלֹקִים כָּל הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק לִי" – כלומר, שהצחוק והשמחה הגיעו מהתהפכות הגבורות, ולכן דוקא יצחק שהיה כולו במידת הגבורה, כשנמתק והתהפך לטובה – נעשה לצחוק ולשמחה. ולכן חודש 'אדר' – שהיה החודש הכי קשה לעם ישראל, נהפך להיות החודש הכי שמח שיש לעם ישראל. "וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב".

ביאור במשנה כל בעלי השיר וכו' - רצוא ושוב

כב. וה'חוזה' רומז את זה גם במשנה בשבת (פ"ה מ"א) "וכל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים בשיר, ומזין עליהן וטובלין במקומן" מה זה 'שיר'? זה טבעת כמו שעושים (לכלבים ובעלי חיים) סביב הצוואר שהיא קבועה. בעלי השיר – זה טבעת. הגאון הרב גינבורג מכפר חב"ד

התקלקלה התרופה שלי אחרי כל כך הרבה מאמצים וטרחה, הרגשתי כי דווקא כעת, בשפל המדרגה, יחזור מזלי הטוב, והגלגל שלי חייב לעלות, ותשועת ה' תגיע כהרף עין – ולכן שמחתי.

קצת לימוד זכות על יש לו מנה רוצה מאתים

כה. מובא במדרש קהלת רבה (א, לד) 'יש לו מנה רוצה מאתים', כלומר שהתאות ממון אין לה סוף ותמיד הוא רוצה יותר. אכן כפי הנ"ל אולי נוכל קצת למתק וללמד זכות על בני אדם, שהאדם לא רוצה להרגיש שהוא נמצא בנקודה העליונה בגלגל למעלה של העשירות שלו, כי מנקודה זו אפשר רק לרדת וכנ"ל, ולכן כשיש לו מנה הוא מיד רוצה מאתים, שהוא אומר: אני רואה שהלמעלה שלי בעשירות הוא עדיין מאוד מאוד רחוק, לא הגעתי לזה בכלל, אני רק בחצי. ויש לי לעלות עוד ועוד.

גם ברוחניות כשאדם חושב שהגיע לשיא המעלה משם רק יורד

כו. גם ברוחניות זה כך, כמו שאומר רבינו הקדוש בליקוטי מוהר"ן בתורה ו' (ח"א), על הפסוק (תהלים קלט, ח): "אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שָׁם אֶתְּהָה" – בְּחִינַת עֵיל, 'וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּחֱדָה' – בְּחִינַת 'וְנִפְקֵי'. פי, כמה שאני עולה בעליה הכי גדולה, אני יודע שאני עדיין רחוק רחוק רחוק, ועדיין יש לי עוד הרבה הרבה להעלות, וזהו: "אִם אֶסֶק שְׁמַיִם שָׁם אֶתְּהָה". אבל אם תחשוב שכבר הגעת לשיא למעלה, אז משם רק אפשר לרדת ח"ו.

בעולם הזה כשמגיעים לשלמות, משם אפשר רק לרדת

כז. כשהלבנה מגיעה לשלמות שלה ביום ט"ז בחודש, משם רק אפשר לרדת, וכן להיפך כשהלבנה נעלמת לגמרי משם היא מתחילה לגדול. פרי עד שלא התבשל, כל זמן שהוא גודל וגודל על העץ הוא לא יתקלקל ולא ירקב, אבל ברגע שהוא הגיע לשיא שלו, אז משם הוא רק יורד ומרקב. ככה זה בעולם הזה שלנו, אז תמיד צריך לדעת שיש עוד הרבה מה לעלות מה להלשים ומה להשיג, גם ברוחניות וגם בגשמיות.

נחזור לדברי החוזה' זו הנקודה של: "זמזין עליהם בשיר" כי דוקא ע"י השיר והשמחה, היינו שגם מתוך המצב הקשה, אתה עדיין שמח ומודה להקב"ה, אז הוא זוכה שמזין עליו, מלשון מזון וזוכה לפרנסה ברווח ובשפע גדול. ומסיים התנא: "וּמְזִין עֲלֵיהֶן וְטוֹבְלֵין בְּמִקְוָה" – כמו שכתוב בהגדה של פסח "הביאו לפנינו מטבל" – (כל מאכלם היה בתיבול), ואם כן כל השפע של הפרנסה יגיע אליו עד מקומו בקלות.

נעשה צחוק כזה של המלאכים ששבר את המחיצה של ברזל

כט. ונאמר עוד סיפור שמחזק את כל הענין הזה. ל'חוזה' היה לו המון תלמידים וחסידים, והיו מגיעים אליו מכל רחבי פולין ואוקראינה, הוא היה מאוד מיוחד. ומעשה בשני חסידים שהיו מגיעים אליו פעם בשנה, וכשהם היו בדרך אליו, כלתה פרוטה מן הכיס, והיו רעבים, ולא היה להם מה לאכול ולא כלום. מה עשו? אחד מהם היה נראה מכובד ובעל הדרת פנים וזקן, אמר לו חברו: בוא נעשה משחק, אתה תהיה האדמו"ר ואני אהיה השמש שלך, וככה בכל מקום אני אקרא בקול גדול ויכריז על האדמו"ר הגדול שהגיע מרחוק (הרי באוקראינה יש הרבה עיירות וכל שם של עיירה יכול להיות שם אדמו"ר). וככה עשו,

לעולם חוסן ולא לעולם שבר'. מסופר: רבי סעדיה גאון, חי לפני יותר מאלף שנים, היה ראש מתיבתא דסורא אשר בבבל. והיה עשיר מופלג וכו'. פעם בחודש ניסן עשו הכנות בביתו לקראת חג הפסח, ואחד המשרתים יצא לשפת הנהר להטביל כמה קערות, צלוחיות וכוסות שקנו מהגוים. כאשר הניח את הקערות על שפת הנהר כדי להטבילן, הגיע לפתע נחשול מים וגרף אותן לתוך הנהר והן טבעו ונעלמו. והמשרת אמר לנפשו: "במקום עשירות אין עניות", ולא גילה את הדבר לר' סעדיה.

חלפה שנה, ואותו משרת יצא שוב לאותו נהר כדי להטביל כלים לקראת פסח. ובאותו רגע החלו לפתע לצוף על גלי הנהר כל אותן קערות שטבעו שנה שעברה, הוא הושיט את ידו ולקח את הקערות, אל רבי סעדיה גאון. וסיפר לרב את המעשה שאירע לו עם הקערות. ואז שומע המשרת את הרב נאנח ואמר ביגון: "הו! ההצלחה פסקה מביתי!" המשרת לא הבין את תגובתו התמוהה של הרב אבל לא שאל על כך, ואכן בתקופה הבאה נהפך לרעה מזלו של רבי סעדיה גאון, הוא הפסיד את כל ממונו וירד מגדולתו, ולא היתה לו ברירה אלא לנדוד למרחקים לבקש מזון למחייתו.

כאשר המשרת ראה כי אדונו ירד מגדולתו, עזב את סורא ושם פעמיו למצרים, שם שלח את ידו במסחר והצליח בעסקיו עד שנעשה עשיר גדול. יום אחד כשהלך המשרת שנעשה עשיר בשוק בעירו, ראה אדם עני לבוש בגדים קרועים והוא מזהה שזה רבו ואדונו לשעבר, רבי סעדיה גאון, ומיד ביקש ממנו שיבוא להתארח בביתו. ונתן לרב חדר מיוחד, שיעסוק בתורה בלי דאגה.

לפתע חלה רבי סעדיה גאון, ומצבו החמיר מאוד, והמשרת העשיר הביא רופאים, ולא עזרו, עד שבסוף הביא רופא גדול במיוחד, והוא הציע כי ישקוהו במרק של כמה עופות שיבשלו אותם חזק מאוד עד שישאר רק התמצית. הרוקחים טרחו והכינו לו תמצית מיוחדת שבישלה וסיננה היטב עד שריכוזו הכול בכף אחת. כשבאו לתת את התרופה לרבי נחתו קורי עכביש מקורה עליונה עם כמה זבובים מתים וזיהמו את התרופה. ודוקא אז פתח רבי סעדיה גאון את עיניו וכשראה כל זאת חייך חיוך של שמחה. מיד שאל המשרת העשיר: מדוע אתה שמח בדיוק עכשיו שהתקלקלה התרופה!?

ענה הרב: "נזכרתי במה שסיפרת לי על קערות הברזל שחזרו אליך בדרך פלא בערב פסח, והנה הגמרא (שבת קנא:) אומרת על הפסוק בענין הצדקה (דברים טו ז) "כִּי בְגָלַל הַדָּבָר הַזֶּה יִבְרָכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ" ותנא דבי ר' ישמעאל: 'גלגל הוא שחזור בעולם', העשירות היא כמו גלגל המתגלגל, לפעמים אדם עולה למעלה ומתעשר, ולפעמים אחר כך יורד ונעשה עני, וכן להיפך. ולכן כל זמן שהגלגל עולה ועולה, האדם מתעשר עוד ועוד, אבל עד מתי הוא עולה? עד שהוא מגיע לשיא הגובה שלו, וכשהוא מגיע לשיא, הוא יורד ויורד עד שמגיע לשיא הלמטה שלו, ואז מה קורה? הוא מתחיל לעלות ולהצלח. ולכן כאשר סיפרת לי על חזרת קערותי ממצולות הנהר, חשתי כי הצלחתי הטבעית היתה גדולה מדי, והבנתי מיד כי בכל רגע גלגל מזלי עלול ליהפך לרע ולכן נאנחתי. אבל כעת, כאשר

שירה וזמרה, ואתה מצליח לשיר לקב"ה גם במצב הכי קשה, וזה מה שיכול לגרום את הישועה. ואלו דברים אמיתיים לחלוטין של ה'חזוה' שאומר: "ומזין עליהן בשיר" – שנותנים לנו בעזרת השם שפע של פרנסה משנכנס אדר שיהיה לכולם שפע גדול ברוחניות ובגשמיות, אמן ואמן.

ה' יזכנו אמן שבת שלום ומבורך עריכה: ליאור גבע

נכנסו לאיזו עיירה, והשמש כבר עשה את העבודה כמו שצריך (אומרים מה חשוב אצל האדמו"ר? זה המשמש, אדמו"ר שיש לו משמש טוב – הכול בסדר...) וכך הוא עשה רעש גדול, וסיפר על המופתים וכו', אז בעל האכסניה היהודי קיבל אותם בכבוד מלכים, והכניס אותה והאכיל אותם והשקה אותם, הכול מצוין. בסוף לפני שהם רצו לנסוע משם אל החוזה, היהודי בעל האכסניה שכל כך כיבד אותם, בא אליהם לפני שנפרדים מה'אדמו"ר', וסיפר לו שיש להם לו ולאשתו בעיה קשה, כי הם נשואים כבר עשרים שנה ואין להם ילדים, והוא מבקש שהאדמו"ר יברך אותם.

והחסיד הנ"ל אמנם הוא אדמו"ר מזויף אבל ברגע שהוא שמע את מצוקת בעל הפונדק שאירח אותם, הוא בירך אותו באמת ברכה מכל הלב הטוב. ומשם הם המשיכו בדרכם והגיעו אל החוזה. והחוזה ידע ושתק ולא אמר להם כלום. שנה הבאה שוב מגיע התאריך הקבוע ששני התלמידים האלו צריכים לבא אל ה'חזוה', והם יצאו לדרכם, והפעם נזהרו לא לעבור דרך העיירה של היהודי בעל הפונדק. כי אם יראה אותנו, יבקש את הפירעון של הברכה, וישאל 'מה זה, למה הברכה לא התקיימה?' ולכן עשו עיקוף והגיעו אל ה'חזוה'. וכשהם מגיעים אל רבם ה'חזוה' הם רואים שיש סעודת ברית מילה. ומי זה אבי הבן? מידענו בעל הפונדק. ואז אותו תלמיד שהתחפש לאדמו"ר בשנה שעברה, לא התאפק, ובא אל רבו ה'חזוה' ואמר לו: "הרב, אנחנו בשנה שעברה כשהיינו בדרך אליך היינו אצל היהודי הזה בעל הפונדק, וברכתי אותו לבן זכר", וכך היה כל הסיפור וכו' והנה ברוך השם התקיימה הברכה.

אמר לו ה'חזוה': 'אתה צודק בזכות הברכה שלך, נולד לו הבן. ואז אומר לו ה'חזוה' כך: שתדע, שהיהודי הזה כבר שנים על גבי שנים בא אלי שאני יברך אותו, ואני מברך אותו, ומברך אותו, והתפילות שלי לא מתקבלות, ולמה? כי בין אותו יהודי לבין השם יתברך היתה מחיצה של ברזל בענין הזה של בנים, ואין שום תפילה שיכולה לעבור, וכבר כמעט התייאשתי ח"ו. אבל כשאתה הגעת עם החבר שלך, ועשית כזו הצגה, ואיך שבירכת אותו, אז בשמים כל מלאכי השרת התגלגלו מצחוק, מכל הענין שהוא התחפש לאדמו"ר עם כל המשחק הזה, וכיון שהם צחקו מהצחוק שלהם – נשברה המחיצה של הברזל ואז התפילה עלתה והתקבלה.

אומר ה'חזוה' מה שהתפילות לא עשו הצחוק עשה, וזה: "מי שנכנס אדר מרבים בשמחה" – כלומר דווקא ע"י ריבוי שמחה והצחוק, דווקא ע"י זה אפשר לפעול ישועות, אפילו ע"י מפורסם של שקר... אפילו ע"י אדמו"ר מזויף כמו המעשה הזה, וזה היסוד שאומר החוזה. ידוע גם הסיפור על הבעל שם טוב שפעם אמר 'זוארט' וגרם חיוך בעולם האצילות.

כתוב על ה' ית' (דברי הימים א', טו, כז): "עז וְחֵדָּה בְּמִקְמוֹ" – אצל הקב"ה זה תמיד מקום של שמחה וחדוה לפניו כמבואר בגמ' בחגיגה (דף ה:), ואם אתה מצליח לשמח את העולמות העליונים, זה דבר מאוד גדול, והשמחה היא דווקא כשהיא נהפכת מ'אפר' ל'פאר', כלומר, שדווקא מהדינים והגבורות אתה עושה בחינה של לוי שזה